

Всім привіт! Я і моя родина, яка складається з шести осіб, маємо статус внутрішньо переміщених осіб. Перемістилися ми з сучасного міста, яке розташоване та омивається бризками Азовського моря, міста Марії – Маріуполя, з мальовничого селища міського типу, грецького походження з гарною назвою Сартана. Я з чоловіком та сином мешкали в самому Маріуполі, жили в квартирі мого рідного брата, я працювала вчителем початкових класів, чоловік при заводі Ілліча в охоронному холдінзі «СХІД» працював водієм охорони та охоронцем, син навчався в крутій, сучасній, новій, обладнаній всією необхідною технікою в Маріупольській школі №47. Мої батьки мешкали в 12 кілометрах від Маріуполя в смт Сартана, де ми з чоловіком народилися, зростали, навчалися, познайомились та одружилися. Моя мама все життя пропрацювала в заводі Ілліча та за віком пішла на пенсію. Батько останні 20 років працював вдома в своїй майстерні з ремонту автомобілів, мав свій міні склад автозапчастин.

Під час оголошення президентом України, Володимиром Зеленським, про повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну 24.02.2022, ми трималися всією родиною разом в Сартані. У будинку батьків є два погреби, в будинку, де були я, мій чоловік, син, мій брат та моя племінниця та собака Кіра. В погребі на вулиці були мої батьки, старенька сусідка, що живе навпроти, та ще сусіди, які разом з нами ховалися від снарядів, які прилітали на село. 25 лютого дуже сильно обстріляли вулицю в селі, де загинуло багато людей, зруйнувалися будинки, пробитий центральний водопровід, вже не було газопостачання, електроенергії. 26 лютого оголосили про евакуацію з села, всі передавали один одному, що терміново треба покинути Сартану, виїхати в місто. Так ми і зробили!

Нічого з собою не взявши, лише деякі документи, тривожні рюкзачки, ми виїхали в місто. Поспілкувавшись зі своїми знайомими, всі були впевнені, що пересидим пару днів в місті, щось вирішиться, та й повернемось додому. Поселились ми в чужому будинку (дім подруги нашої невістки). Будинок знаходиться майже в центрі міста Маріуполя. Потім з кожним днем крок за кроком ми ставали ближче до пекла. В будинку окрім нас ще були

наші знайомі, всього нас було 15 людей різного віку. Поступово їжа кінчалась, води не було, якщо був сніг, то ми раділи, набирали його в різний посуд і розтоплювали на вулиці на вогнищі, поки не було літаків з авіа-бомбами. Ще за водою ходили на криничку, приблизно 3 км в один бік. Ходили рано вранці, поки не було сильних обстрілів, цей час поки кацапи спали і не вбивали. Бувало так, що і потрапляли під обстріли, падали під паркани, ховалися, як могли. З кожним днем ставало все важче і страшніше. По дорозі за водою просто зникали будинки... нічого не залишалось, таке враження що будинку тут і не було.

Холодний березень не давав нам зігрітися, в будинку було +6. Їжі стало вже не вистачати. Кожного дня ми з чоловіком маленькими перебіжками долали великі відстані в пошуках їжі. Люди, які були власниками маленьких магазинів, контейнерів на ринку, просто відкривали все і казали беріть, кому що треба... але людей багато, на всіх не вистачало. Нам вдалося взяти цілий мішок пшеничної крупи та один кілограм цукру.. Бідний мій чоловік, він ніс на своїх плечах цей важкий мішок, при тому, що він має цукровий діабет з дитинства, йому було дуже важко, але він мужньо і впевнено ніс, не знаючи що з цієї крупи дорослі жінки робитимуть коржі, які нагадуватимуть хліб, якого ми вже давно не бачили... У нас були гроші, але це саме той випадок, коли гроші нічого не значать, вони нікому не потрібні, магазини не працюють, або розбиті чи згоріли...бо це війна!

Все навкруги було розбито, лежали мертві люди, всі насилу виживали від голоду і холоду... Зв'язку ніякого не було, ми не знали, що коїться в інших містах і дуже за це переживали.

Навпроти вікон було видно, як літаки день за днем знищували комбінат «Азовсталь», нам було гірко, сумно, боляче бачити як гине наше місто.

Приблизно 19 березня ми почули гуркіт, зрозуміли що це танк рухається по нашій вулиці в сторону нашого будинку. Звісно ми всі сховалися, але наші мужні чоловіки відслідковували напрям цього танку. Зупинився цей танк у сусідньому дворі. Моторошно було

усвідомлювати, що це за танк? Чому він тут? Що він буде робить? Що буде далі?!

А далі страх... Ми зрозуміли що це російський танк, що місто захоплене вбивцями... Всі боялися...

Кацапи почали ходити по домівкам, які залишилися, стукати у всі двері, ворота, гукали, щоб хтось вийшов. Ось прийшли вони і до нас. Ком у горлі... Боялися за дітей до кінчиків пальців... Страшно!!!

Вони попросили всіх чоловіків вилізти з погреба, перевірили документи, роздягли до нижньої білизни, шукали наколки, відбитки від носіння зброї, тобто вони шукали військових. У нас таких не було, то вони і пішли. Оселилися в сусідньому будинку, пили, їли...трохи побули і поїхали...

І ми розуміємо що треба кудись виїжджати, щось робити...адже там залишатися ми вже не можемо. Ми приймаємо рішення околицями поїхати до батьківського будинка, подивитись, чи цілий він, взяти якісь речі, їжу... та щось думати далі. Їхали ми окольными шляхами, селами, болотами, понтонним мостом, проїхали багато блок-постів (кацапських). Доїхали до сусіднього села Талаківка. Блокпост! Бачимо наше село, але нас в нього не пускають. Сказали поїхати в село Безиміне, зареєструватися і тільки тоді ми зможемо проїхати. Вибору немає! Їдемо в Безиміне, а там кілометрові черги автомобілей... Так ми і стали в чергу, бо зрозуміли що без цієї реєстрації - фільтрації, далі поїхати ми нікуди не можемо. Прожили ми в черзі, в машині, четверо дорослих, дитина, собака Кіра - 10 днів.

28.03.2022 о 20:00 підійшла наша черга проходження фільтрації. Першими пішли мама, тато і чоловік. Я залишилася з дитиною, він спав в багажному відділенні нашого авто. Хвилин через 10, я бачу, як мого чоловіка двоє вироdkів у военній формі повели за палатки. Темрява, нічого не видно, сльози градом, в голові тільки одне: «Уб'ють!»... Не знаю, що робити, виходити заборонено... всюди вони з автоматами... Біль...

Мама повернулася...вона все пройшла, її відпустили. Вона залишилася з сином, мене забрали. Перевірили паспорт громадянина України, забрали телефон на перевірку (в

якому ми заздалегідь все видалили), там зустрілась я з батьком, який шепнув мені на вухо що мого чоловіка били, але відпустили... І почалось саме «цікаве». Все в телефонах через програми вони відновили.. І побачали наші гарні фото в вишиванках, фото моїх дітей зі школи з гарними малюнками за Україну, з прапорами України, гербом.. Знайшли фото де батько схиливши голову над могилою загинувшого на Майдані, Сергія Нігояна, який читав вірші Шевченка. Знайшли фото медалі за волонтерство батька, яку вручив йому капелан Любомир Качій, який і наразі допомагає нашим захисникам. І все фільтрацію ми не пройшли.. О 3 годині ночі мене відпустили до дитини. Батька ні. Вранці, мене не пускали, пробравшись до батька, я побачила сліди взуття на його одязі... я все зрозуміла, я зрозуміла що ці нелюди били його ногами. Мене вигнали! Одразу повернувшись в машину я все розповіла рідним... не стримати того болю і сліз... Взявшись духом обмірковували, що будемо робити далі...

Прийшов якийсь головний віддав мені паспорт, сказав що ми можемо їхати, а батько залишається у них. Спитавши що буде з батьком?! То відповідь: чекайте...! Ось так. Після обіду батька забрали і повезли. Сказали що повезли в Новоазовськ.. ми туди, там нікого нема. Дякуючи батьковому знайомому Олександру, який зміг поселити нас у своєму гаражі, ми там зупинилися на ночівлю. Дядя Саша нас підтримував і не давав жодних шансів опустити руки. На наступний день, разом з чоловіком ми поїхали до поліцейської ділянки в пошуках батька...але пошуки були марними. Знову ніяких новин за цілий день. Вже не знаємо що робити, до кого звернутися, де шукати... 1 квітня ми знову в пошуку, десь об 11 годині дня, дзвінок від татової знайомої тьоті Лариси, яка сказала що тато в Донецьку, він на тебе чекає, їдь забирай.. Боже...я не повірила своїм вухам.. але каже, поїдемо вдвох на її машині, бо вона знає дорогу і нічого не боїться! Ми зустрілися і вирушили... За годину ми були на місці... І сказати що я була на сьомому небі від щастя – це нічого не сказати. Побитий, виснажений, але живий... Всі раділи і плакали...

Зібравшись знову всі разом приймаємо рішення вибратися звідси, чого б це нам не коштувало. Ми дізналися що в

Бердянську збирається евакуаційна колона автобусів і авто для виїзду через Запорізький блокпост в Україну. Ми подолали більше 60 кацапських блокпостів!

2 квітня, ближче до обіду ми на місці. Зібралась велика колона і вирушила у напрямку межі між Україною та окупованими територіями село Василівка, Запорізька область. Прибули ми на місце призначення ближче вечора, нікого не пропустили, сказали від'їхати ближче до села і заночувати там. Ми знайшли місце на заправці. Зупинилися. Вранці ми побачили що ця заправка розбита, зруйнована... було моторошно це все бачити. Їдемо знову до поста, не пускають. Стоїмо, чекаємо!

Глядь у вікно, побачила як люди кудись побігли, ну ми теж вискочили, дізнатись що там таке. Ми побачили і не повірили своїм очам, це був наш Рятувальник ДСНС Андрій, який надав інформацію, що домовленість про пропуск є, але коли та сторона схоче, невідомо. Але він ще підказав нам шлях, яким можна оминати цей блокпост. Шлях важкий, складний і замінований. Страх в очах, але вибору не було. Колона машин вирішує ризикнути. Ми рушили з місця з думками скоріше б вже все це закінчилося... Ви не повірите... Ми зупинилися і не розуміємо що сталося. Іде військовий з жовто-блакитним шевроном на руці, вітає всіх в Україні, обіймає... В той час ми були щасливі, поки в водіїв не попросили паспорт для перевірки. Нашим водієм був батько. Військовий взявши батьків паспорт до рук, став в ступор. Микола Іванович, а що це? Ми обімліли, не розуміючи що не так?! Відповідь цього військового була така: Взагалі то ми з вами з одного села! Бо батькове місце народження Полтавська область, село Плехів. Ви уявляєте, перший військовий, якого ми зустріли в Україні, був батьків односелець... Шок!

Так нарешті ми опинилися в Україні. Синочок плакав від щастя рікою сліз... Дитина переживши таке в 9 років – це Герой, який із-за стресу втратив зір на правому оці, наразі має інвалідність! Так ми і опинилися у батька на батьківщині, в маленькому селі Онішки. Знайомі надали нам прихисток – будиночок. В ньому земляна підлога, немає води, немає зручностей, туалет на дворі, літній душ став для нас і зимовим, є опалення та три кімнати, сирість, незручність, але ми разом, ми живі і

це головне. Дуже чекаємо на мир, повернення наших окупованих територій, перемогу, чекаємо на краще життя для наших дітей! 21.06.2024р у нас народилася донечка, назвали її Марія на честь нашого зруйнованого міста Маріуполя (Марія у полі). Дуже сподіваємось що скоро ми переїдемо в гарний будиночок, який зможе стати нам домом, який буде нас охороняти, гріти, об'єднувати зимовими вечорами, де буде зростати наша шестимісячна донечка Марія і ми всі будемо радіти її успіхам...